

Călin (file din poveste)

Mihai Eminescu

Toamna frunzele colindă,
Sun-un grier sub o grindă,
Vântul jalnic bate-n geamuri
Cu o mâna tremurândă,
Iară tu la gura sobei
Stai ca somnul să te prindă.
Ce tresari din vis deodată?
Tu auzi păsind în tindă --
E iubitul care vine
De mijloc să te cuprindă
Si în fata ta frumoasă
O să tie o oglindă,
Să te vezi pe tine însăti
Visătoare, surâzândă.

I.

Pe un deal râsare luna, ca o vatră de jâratic,
Rumenind străvechii codri și castelul singuratic
S-ale râurilor ape, ce sclipesc fugind în ropot ;

De departe-n văi coboară tânguiosul glas de clopot .
Pe deasupra de prăpăstii sunt zidiri de cetătuie.
Acătat de pietre sure un vioinic cu greu le suie ;
Asezând genunchiu și mâna când pe-un colt când pe alt colt
Au ajuns să rupă gratii ruginite-a unei bolti
Si pe-a degerelor vârfuri în ietacul tăinuit
Intră , unde zidul negru într-un arc a-ncremenit.
Ci prin flori întretesute, printre gratii luna moale,
Sficioasă și smerită și-au vârsat razele sale ;
Unde-ajung par vâruite zid, podele, ca de cridă,
Pe-unde nu -- părea că umbra cu cărbune-i zugrăvită.
Iar de sus până în podele un painjăn prins de vrajă,
A țesut subțire pânză străvezie ca o mreajă ;
Tremurând ea licurește și se pare a se rumpe,
Încărcată de o bură, de un colb de pietre scumpe.
După pânza de painjăn doarme fata de-mpărat ;
Înecată de lumină e întinsă în crivat.
Al ei chip se zugrăveste plin și alb : cu ochiu-l măsuri
Prin ușoara-nvinețire a subțirilor mătăsuri ;
Ici și colo a ei haină s-a desprins din sponci și-arătă
Trupul alb în goliciunea-i, curăția ei de fată.
Râsfiratul păr de aur peste perini se-mprăștie,
Tâmpla bate linistită ca o umbră viorie,

POEZII ONLINE

Si sprâncenele arcate fruntea albă i-o încheie,
Cu o singură trăsură măiestrit le încondeie ;
Sub pleoapele închise globii ochilor se bat,
Brațul ei atârnă leneș peste marginea de pat ;
De a vîrstii ei căldură fragii sănului se coc,

A ei gură-i descleștată de-a suflării sale foc,
Ea zâmbind își mișcă dulce a ei buze mici, subțiri ;
Iar pe patu-i și la capu-i presurați-s trandafiri.

Iar voinicul s-apropie și cu mâna sa el rumpe
Pânza cea acoperită de un colb de petre scumpe ;
A frumsetii haruri goale ce simțirile-i adapă,
Încăperile gândirii mai nu pot să le încapă.
El în brațe prinde fata, peste față i se-nclină,
Pune gura lui fierbinte pe-a ei buze ce suspină,
Si inelul scump i-l scoare de pe degetul cel mic
S-apoi pleacă iar în lume năzdrăvanul cel voinic.

II.

Ea a doua zi se miră, cum de firele sunt rupte,
Si-n oglind-ale ei buze vede vinete și supte --
Ea zâmbind și trist se uită, șopotește bland din gură :
- "Zburător cu negre plete, vin' la noapte de mă fură".

III.

Fie-cine cum i-e vrerea, despre fete samă deie-și --
Dar ea seamănă celora îndrăgiți de singuri ei-și,
Si Narcis văzându-și fața în oglinda sa, isvorul,
Singur fuse îndrăgitul, singur el îndrăgitorul.
Si de s-ar putea pe dânsa cineva ca să o prindă,
Când cu ochii mari, sălbateci, se privește în oglindă,
Subțindu-și gura mică și chemându-se pe nume
Si fiindu-și sie dragă, cum nu-i este nime-n lume:
Atunci el cu o privire nălucirea i-ar discoasă
Cum că ea -- frumoasa fată -- a ghicit că e frumoasă.
Idol tu ! răpire minții ! cu ochi mari și părul des,
Pentr-o inimă fecioară mândru idol ti-ai ales !
Ce șoprște ea în taină, când priveste cu mirare
Al ei chip gingăș și Tânăr, de la cap până la picioare?
"Vis frumos avut-am noaptea. A venit un zburător,
Si strângându-l tare-n brațe, era mai ca să-l omor.
Si deaceea ,când mă caut în păretele de-oglinzi
Singurică-n cămăruță brațe albe eu întinz
Si mă-mbrac în părul galben, ca în strai ușor țesut,
Si zărinđ rotundu-mi umăr mai că-mi vine să-l sărut.
Si atunci de sficiune mi-eșe săngele-n obraz --
Cum nu viine zburătorul, ca la pieptul lui să caz?

POEZII ONLINE

Dacă boiul mi-l înmlădiu, dacă ochii mei îmi plac,
E temeiul că acestea fericit pe el îl fac.
Si mi-s dragă mie însămi, pentru că-i sunt dragă lui --
Gură tu ! învată minte, nu mă spune nimănuia,
Nici chiar lui, când vine noaptea lângă patul meu tiptil,
Doritor ca o femeie, și viclean ca un copil !"

IV

Astfel vine-n toată noaptea sbutător la al ei pat.
Se trezi din somn deodată de sărutu-i fermecat ;
Si atuncea ,când spre usă el se-ntoarse ca să fugă,
Ea-l oprește-n loc cu ochii și c-o mult smerită rugă :
-- "O rămâi, rămâi la mine, tu cu viers duios de foc,
Sburător cu plete negre, umbră fără de noroc
Si nu crede că în lume, singurel și rătăcit,
Nu-i găsi un suflet Tânăr ce de tine-i îndrăgit-.
O, tu umbră peritoare, cu adâncii tristi ochi,
Dulci-s ochii umbrei tale -- nu le fie de diochi !"
El s-așează lângă dânsa și o prinde de mijloc,
Ea șoptește vorbe arse de al buzelor ei foc :
-- "O șoptește-mi -- zice dânsul -- tu cu ochi plini d-eres
Dulci cuvinte ne-nțelse, însă pline de-nțele.
Al vietii vis de aur ca un fulger, ca o clipă-i,
Si-l visez, când cu-a mea mâna al tău brat rotund îl pipăi,
Când pui capul tu pe pieptu-mi și bătăile ii numeri,
Când sărut cu-mpătimire ai tăi albi și netezi umeri
Si când sorb al tău răsuflăt în suflarea vietii mele
Si când inima ne crește de un dor, de-o dulce jele ;
Când pierdută razimi față de-arzătorul meu obraz,
Părul tău bălai și moale de mi-l legi după grumaz,
Ochii tăi pe jumătate de-i încizi, mi-ntinzi o gură,
Fericit mă simt atuncea cu asupra de măsură.
Tu ! !... nu vezi... nu-ți aflu nume... Limba-n gură mi se leagă
Si nu pot să-ți spun odată, cât -- ah ! cât îmi ești de dragă !"
Ei șoptesc, multe și-ar spune și nu știu de-unde să-nceapă,
Căci pe rând și-astupă gura, când cu gura se adapă ;
Unu-n brațele altuia, tremurând ei se sărută,
Numai ochiul e vorbăret, iară limba lor e mută,
Ea-și acopere cu mâna față roșă de sfială,
Ochii-n lacrimi și-i ascunde într-un păr ca de peteală.

V.

S-au făcut ca ceara albă față rosă ca un măr
Si atâta de subțire, să o tai cu-n fir de păr.
Si coșita ta bălaie o aduni la ochi plângând,
Inimă făr' de nădejde, suflete bătut de gând.
Toată ziua la fereastră suspinând nu spui nimică,
Ridicând a tale gene, al tău suflet se ridică ;

POEZII ONLINE

Urmărind pe ceruri limpezi cum plutește-o ciocârlie,
Tu ai vre' să spui să spui să ducă către dânsul o solie,
Dar ea zboară... tu cu ochiul plutitor și-ntunecos
Stai cu buze descloștate de un tremur dureros.
Nu-ți mai scurge ochii tineri, dulcii cerului fiastri,
Nu uita că-n lacrimi este taina ochilor albaștri.
Stele rare din tărie cad ca picuri de argint
Si seninul cer albastru mândru lacrimile-l prind ;
Dar dacă ar cădea toate, el rămâne trist și gol;
N-ai pute să faci cu ochii înăltimilor ocol ,
Noaptea stelelor, a lunei, a oglinzilor de râu
Nu-i ca noaptea cea mocnită și pustie din sicriu ;
Si din când în când vârsate, mândru lacrimile-ți sed,
Dar de seci întrag isvorul, atunci cum o să te văd ?
Prin ei curge rumenirea, mândră, ca de trandafiri,
Si zăpada viorie din obrajii tăi subțiri ;
Apoi noaptea lor albastră, a lor dulce vecinie,
Ce ușor se mistuiește prin plânsorile pustie.!
Cine e nerod, să ardă în cărbuni smaraldul rar
S-a lui vecinică lucire s-o strivească în zadar ?
Tu-ti arzi ochi și frumseta... Dulce noaptea lor se stârge,
Si nici știi ce pierde lumea. Nu mai plâng, nu mai plâng !

VI

O, tu crai cu barba-n noduri ca și câlții când nu-i perii,
Tu în cap nu ai grâunte, numai pleavă și puzderii.
Bine-ți pare să fii singur, crai bâtrân fără de minti,
Să oftezi dup-a ta fată, cu ciubucul între dinti ?
Să te primbli și să numeri scânduri albe în cerdac ?
Mult bogat ai fost odată, mult râmas-ai tu sărac !
Alungat-o ai pe dânsa ca departe de părinti
În coliba împisrită ea să nasc-un pui de print;.
În zadar ca s-o mai cate tu trimiți în lume crainic,
Nimeni n-a afla locașul, unde ea s-ascunde tainic.

VII

Sură-i sara cea de toamnă ; de pe lacuri apa sură
Înfunda mișcarea-i creată între stuf la iezătură ,
Iar pădurea lin suspină și prin frunzele uscate
Rânduri, rânduri trece-un fremăt, ce le scutură pe toate.
De când codrul, dragul codru, troienindu-si frunza toată,
Își deschide-a lui adâncuri, fața lunei să le bată,
Tristă-i firea, iară vântul sperios o creangă farmă --
Singuratece isvoare fac cu valurile larmă.
Pe potica dinspre codri, cine oare se coboară ?
Un voinic cu ochi de vultur lunga vale o măsoară.
Sapte ani de când plecat-ai, sburător cu plete negre,
S-ai uitat de soarta mândrei, iubitoarei tale fete !

POEZII ONLINE

Si pe câmpul gol el vede un copil umblând desculț
Si cercând ca să adune într-un cârd bobocii mulți.
-- "Bună vreme, măi băiete !" -- "Multămim, voinic străin !"
-- "Cum te cheamă, măi copile ?" -- "Ca pe tată-meu , Călin ;
Mama-mi spune câteodată, de-o întreb: a cui-s, mamă ?
'Sburătoru-ti este tată și pe el Călin îl cheamă'."
Când l-aude, numai dânsul își știa inima lui,
Căci copilul cu bobocii era ciar copilul lui.
Atunci intră în colibă și pe capătu-unei laiti,
Lumina cu mucul negru într-un hârb un ros opaiț ;
Se coceau pe vatra sură souă turte în cenușă,
Un papuc e sub o grindă, iară altul după ușă ;
Hărăită, noduroasă stă în colb râșnița veche,
În cotlon torcea motanul pieptânându-și o ureche ;
Sub icoana afumată unui sfânt cu comănac
Arde-n candel-o lumină cât un sâmbure de mac;
Pe-a icoanei policioară, busuioc și mint-uscată
Umplu casa-ntunecoasă de-o mireasmă pipărată ;
Pe cuptiorul uns cu humă și pe coșcovii păreți
Zugrăvit-au c-un cărbune copilasul cel istet
Purceluși cu coada sfredel și cu bețe-n loc de labă,
Cum mai bine-i sede unui purceluș de treabă.
O beșică-n loc de sticlă e întinsă-n ferăstruie
Printre care trece-o dungă mohorâtă și gălbuiie.
Pe un pat de scânduri goale doarme Tânăra nevastă
În mocnitul întuneric și cu fața spre fereastă.
El s-asază lângă dânsa, fruntea ei o netezește,
O desmiardă cu durere, suspinând o drăgostește,
Pleacă gura-i la ureche, blând pe nume el o cheamă,
Ea ridică somnoroasă lunga genelor maramă,
Spări la el se uită... i se pare că visează,
Ar zâmbi și nu se-ncrede, ar râcni și nu cutează.
El din patu-i o ridică și pe pieptul lui și-o pune,
Inima-i zvâcnește tare, viața-i parcă se răpune.
Ea se uită, se tot uită, un cuvânt măcar nu spune,
Râde doar cu ochii-n lacrimi, spăriată de-o minune,
S-apoi îi sucește părul pe-al ei deget alb, subțire,
Își ascunde fața rosă l-a lui piept duios de mire.
El stergarul i-l desprinde și-l împinge lin la vale,
Drept în creștet o sărută pe-al ei păr de aur moale
Si bârbia i-o ridică, s-uită-n ochii-i plini de apă,
Si pe rând s-astupă gura, când cu gura se adapă.

VIII

De treci codri de aramă, de departe vezi albind
S-auzi mândra glăsuite a pădurii de argint.
Acolo, lângă isvoară, iarba pare de omăt,
Flori albastre tremur ude în văzduhul tămâiet ;

POEZII ONLINE

Pare-că și trunchii vecinici poartă suflete sub coajă,
Ce suspină printre ramuri cu a glasului lor vrajă.
Iar prin mândrul întuneric al pădurii de argint
Vezi isvoare zdrumicate peste pietre licurind ;
Ele trec cu harnici unde și suspină-n flori molatic,
Când coboară-n ropot dulce din tăpsanul prăvălatic,
Ele sar în bulgări fluizi peste prundul din răstoace,
În cuibar rotind de ape, peste care luna zace.
Mii de fluturi mici albaștri, mii de roiuri de albine
Curg în râuri sclipitoare peste flori de miere pline,
Împlu aerul vâratic de mireasmă și răcoare
A popoarelor de muște sărbători murmuitoare.
Lângă lacul care-n tremur somnoros și lin de bate,
Vezi o masă mare-ntinsă cu făclii prea luminate,
Căci din patru părți a lumii împărat și-mpărătese
Au venit ca să serbeze nunta ginfăsei mirese ;
Feti-frumoși cu păr de aur, zmei cu solzii de otele,
Cititorii cei de zodii și săgălnicul Pepele.
Iată craiul, socru mare, rezemat în jilt cu spătă,
El pe capu-i poartă mitră și-i cu barba pieptănăță ;
Tapăn, drept, cu schiptru-n mâna, sede-n perine de puf
Si cu crengi îl apăr pagii de muscuțe și zăduf...
Acum iată din codru și Călin mirele iese,
Care ține-n a lui mâna, mâna gingasei mirese.
Îi fosnea uscat pe frunze poala lung-a albei rochii,
Fata-i roșie ca mărul, de noroc i-s umezi ochii ;
La pământ mai că-i ajunge al ei păr de aur moale,
Care-i cade peste brațe, peste umerele goale.
Astfel vine mlădioasă, trupul ei frumos îl poartă.
Flori albastre are-n păru-i și o stea în frunte poartă.
Socrul roagă-n capul mesei să potfească să se pună
Nunul mare, mândrul soare și pe nună, mândra lună.
Si s-așează toți la masă, cum li-s anii, cum li-i rangul,
Lin vioarele răsună, iară cobza ține hangul.
Dar ce zgomot se aude ? Bâzâit ca de albine ?
Toți se uită cu mirare și nu știu de unde vine,
Până văd păinjenisul între tufe ca un pod,
Peste care trece-n zgomot o multime de norod.
Trec furnici ducând în gură de făină marii saci,
Ca să coacă pentru nuntă și plăcinte și colaci ;
Si albinele-aduc miere, aduc colb mărunt de aur,
Ca cercei din el să facă cariul, care-i meșter faur.
Iată vine nunta-ntreagă -- vornicel i-un greierel,
Îi sar purici înainte cu potcoave de otel ;
În vesmânt de catifele, un bondar rotund în pântec
Somnoros pe nas ca popii glasuiește-ncet un cântec ;
O cojiță de alună trag locuste, podu-l scutur,
Cu musteață răsucită sede-n ea un mire flutur ;

POEZII ONLINE

Fluturi mulți, de multe neamuri, vin în urma lui un lanț,
Toti cu inime ușoare, toti săgalnici și berbanți.
Vin Tânțarii lăutarii, gândaceii, cărăbușii,
Iar mireasa viorică i-așteptă-ndărătul ușii.
Si pe masa-mpărătească sare-un greier, cranic sprinten,
Ridicat în două labe, s-a-nchinat bătând din pinten ;
El tușește, își încheie haina plină de sireturi :
- "Să iertăți, boieri, ca nunta s-o pornim și noi alături".